

Asia: VN/22448/2023

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi valtiokonttorista annetun lain muuttamisesta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Suomen Kuntaliitto kiittää mahdollisuudesta lausua otsikkoasiassa.

Kuntaliiton rooli

Me Kuntaliitossa pidämme tärkeänä esitystä, jonka mukaan Suomen Kuntaliitto ry:llä on oikeus saada Valtiokonttorilta tehtäviensä toteuttamiseksi ne välttämättömät salassa pidettävät tiedot, jotka liittyvät 2 §:n 1 momentin 4 kohdassa tarkoitetun tehtävän toteuttamiseen. Tällä tavoin pystymme entistä paremmin palvelemaan jäseniämme eli kuntia, jotka ovat raportoidun tiedon tuottajia.

Yleisiä huomioita esityksestä

Valtiokonttorin tehtävien muutoksen ja täydentämisen keskeinen tavoite eli hallinnollisen taakan keventäminen on perusteltu.

Esityksessä kuvattujen seikkojen valossa jää kuitenkin jossain määrin epäselväksi, miten hallinnollisen taakan keventäminen kokonaisuutena ajatellen kohdentuu muihin toimijoihin kuin Valtiokonttoriin ja miten keventäminen käytännössä toteutuu. Muiden kuin valtiollisten toimijoiden tilannetta ja roolia suhteessa Valtiokonttoriin on tarpeen selventää, jotta saadaan käsitys kokonaisvelvoitteista ja mahdollisista kustannusvaikutuksista.

Esimerkiksi tiedonsaannin edistämisen ei tule merkitä tietoja luovuttavalle taholle lisätyötä, lisäkustannuksia tai muutoin tehtävien hoitamisen hankaloitumista.

Hallinnollisen taakan keventyminen edellyttää myös, että tarvittavan digitalisaation mahdolliset investointitarpeet kyetään ottamaan huomioon ja että digitalisaatio etenee tarkoituksenmukaisella tavalla. Tarvittavien investointien kustannustehokkuutta, järjestelmien toimivuutta sekä käyttäjien tarpeita ja tavoitteiden toteutumista olisi kyettävä arvioimaan.

Yleisesti ottaen muutosten vaikutuksia kuvataan voittopuolisesti Valtiokonttorin näkökulmasta, mutta esityksen vaikutuksia muihin toimijoihin on hankalaa hahmottaa.

Tietojen luovuttaminen

Esityksen perusteella on hankalaa arvioida, minkälaisia kriteerejä luovutettavien tietojen määrittelyssä käytetään ja miten esimerkiksi mahdolliset tietojen yhdistelyn aiheuttamat ongelmat käsitellään. Koemme tarpeelliseksi tarkentaa, millä kriteereillä ja mitä tietoja Valtiokonttorilla on oikeus saada.

Ulkopuolisten asiantuntijoiden käyttö

Esityksen 4 b § 1 momentin mukaan Valtiokonttori voisi käyttää ulkopuolisia asiantuntijoita ja tehdä hallintolain 3 §:ssä tarkoitettuja hallintosopimuksia viranomaisten, yhteisöjen ja yksityisten henkilöiden kanssa toimialaansa kuuluvien yksittäisten asiantuntijatehtävien suorittamisesta viraston lukuun.

Ulkopuolisten asiantuntijoiden käytössä jää jossain määrin avoimeksi, mihin tehtäviin heitä käytetään sekä miten heidän toiminnassaan määritellään tiedonsaanti- ja tiedon luovutus oikeudet. Nämä tulisi selkeästi määritellä.

Digitalisaatio

Digitalisaatio- sekä kuntavaikutusten osalta osin lakimuutoksen välillisiä seurauksia ei ole esityksen perustelutekstien perusteella vielä arvioitu riittävästi. Tällöin kuntiin ja muiden viranomaisten toimintaan muutoksesta seuraavia toiminnallisia ja sen myötä kustannuksiin vaikuttavia välillisiä vaikutuksia ei voida arvioida luotettavasti.

Eräistä toiminnallisista ratkaisuista

Esityksen mukaan julkisten hankintojen ilmoituskanavan Hilman ylläpidon vastuu siirtyy Valtiokonttorille. Esityksestä ei käy suoraan ilmi muutoksen mahdolliset vaikutukset nyt palvelua käyttäville tahoille.

Valtiokonttori on Suomen Peppol-viranomainen. Esityksen mukaan Valtiokonttorin vastuulla tulee olemaan Peppol-verkoston edistäminen ja kehittäminen, mikä viranomaisluonteen huomioon ottaen on sinänsä perusteltua. On kuitenkin huomioitava, että Peppolin edistämiseen ja kehittämiseen tehdään myös tiekarttatyötä ulottuen vuoteen 2030. Tähän työhön osallistuu lukuisia organisaatioita yksityiseltä ja julkiselta sektorilta sekä järjestökentästä. On tarkoituksenmukaista, että Valtiokonttorin rooli ottaa huomioon tämän laajan kokonaisuuden ja on synkronissa sen kanssa.

Ylitalo Marja-Liisa
Suomen Kuntaliitto ry